

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 160/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. H., Ž., zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária A., s. r. o., Ž., v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. A. H., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/91/2007 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Co/222/2011 a sp. zn. 3 Co/16/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. marca 2013 doručená sťažnosť M. H., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/91/2007 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/222/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 3 Co/16/2010).

Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka (navrhovateľka) sa návrhom doručeným okresnému súdu 25. mája 2007 domáhala, aby okresný súd zaviazal odporkyňu [pôvodne spoločnosť Q., a. s., v súčasnosti spoločnosť Q., pobočku poisťovne iného členského štátu] na zaplatenie sumy 317 634 Sk s príslušenstvom z titulu odmietnutého poistného plnenia. Vec je vedená na okresnom súde pod sp. zn. 10 C/91/2007.

Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C/91/2007-179 z 30. septembra 2009 žalobu sťažovateľky zamietol. Na základe podaného odvolania krajský súd uznesením č. k. 3 Co/16/2010-209 z 2. júla 2010 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom konštatoval, že *„napadnuté rozhodnutie je možné považovať za tzv. prekvapivé rozhodnutie, pretože dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa vychádzajú zo skutkových okolností, ktoré v priebehu konania neboli tvrdené žiadnym z účastníkov konania, a účastník konania, v neprospech ktorého rozhodnutie vyznelo, nemal možnosť zaujať stanovisko k záveru súdu prvého stupňa o tom, že k poistnej udalosti nedošlo. Takéto rozhodnutie sa vždy považuje za rozhodnutie, ktorým sa účastníkovi konania odníma možnosť konať pred súdom a ktorým dochádza aj k porušeniu práva účastníka na súdnu ochranu...“*. Aj ďalším rozsudkom č. k. 10 C/91/2007-235 z 23. marca 2011 okresný súd žalobu sťažovateľky zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, pretože sa domnieva, že je nezákonné. Hoci bola vec zaslaná krajskému súdu na rozhodnutie ešte 16. mája 2011, vo veci vôbec nekoná. Sťažovateľka tvrdí, že postupom všeobecných súdov dochádza k prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Všeobecné súdy spôsobili stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza už takmer šesť rokov.

Sťažovateľka zároveň uvádza, že doteraz sa neobrátila na predsedov uvedených súdov so sťažnosťou na prietahy v konaní, pretože s poukazom na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vydané vo veciach Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický proti Slovenskej republike táto v jej prípade „*nie je efektívnym alebo účinným právnym prostriedkom, ktorým by sa dalo zabrániť porušovaniu jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov*“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/91/2007 a krajský súd v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Co/16/2010 a sp. zn. 3 Co/222/2011 porušili jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a aby krajskému súdu prikázal v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/222/2011 konať bez zbytočných prietahov. Sťažovateľka zároveň žiada, aby ústavný súd zaviazal okresný súd a krajský súd spoločne a nerozdielne zaplatiť jej finančné zadosťučinenie v sume 8 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 333,46 €, a to všetko na „*na účet jej právneho zástupcu...*“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/91/2007 a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Co/16/2010 a sp. zn. 3 Co/222/2011.

1. Sťažovateľka ďalej namietala, že k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo aj postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C/91/2007 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/16/2010.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 184/06, III. ÚS 316/2010).

Vzhľadom na to, že po vydaní meritórnych rozhodnutí okresného súdu už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh ďalšieho konania, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že vec sa v súčasnosti nachádza na krajskom súde, kde je vedená pod sp. zn. 3 Co 222/2011. Sťažovateľka výslovne uviedla, že predsedovi krajského súdu (ale ani predsedovi okresného súdu, pozn.) dosiaľ nepodala sťažnosť na prietahy v konaní, pretože s poukazom na rozhodnutia ESLP vydané vo veciach Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický proti Slovenskej republike sa domnieva, že táto v jej prípade *„nie je efektívnym alebo účinným právnym prostriedkom, ktorým by sa dalo zabrániť porušovaniu jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“*.

Tento argument sťažovateľky ústavný súd nemôže akceptovať.

Sťažovateľkou označené rozhodnutia ESLP sa týkali konaní, ktorých podstata zistených porušení medzinárodného záväzku obsiahnutého v dohovore bola iná ako v preskúmvanom prípade.

Ústavný súd už viackrát vyslovil (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), koná iba za predpokladu, ak tento preukáže, že označený právny prostriedok využil (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zároveň je potrebné uviesť, že v zmysle svojej stabilizovanej judikatúry ústavný súd na požiadavke využitia uvedeného prostriedku

nápravy v zásade netrvá v tých prípadoch, keď dĺžka napadnutého konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už prima facie zjavne neprimeraná (napr. IV. ÚS 26/2012 a IV. ÚS 93/2012).

Keďže dĺžka napadnutého konania nie je zjavne neprimeraná a ústavný súd nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/222/2011, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

Okrem toho nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 35/01, III. ÚS 103/05).

Ústavný súd zároveň konštatuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a teda nebráni tomu, aby sa sťažovateľka po vyčerpaní uvedeného prostriedku ochrany svojich sťažnosťou napadnutých práv, resp. po preukázaní, že túto podmienku nesplnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa, opätovne obrátila na ústavný súd (I. ÚS 182/2010, III. ÚS 80/2013).

3. V dôsledku odmietnutia sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2013